

COMMENTAREN OP 'DE CANADEZEN EN DE BEVRIJDING VAN BELGIË' :

- **03-09-2004 - *De Morgen***

Interview van Armand Plottier met Jacques Pauwels:

"De Canadezen en de bevrijding van België. Assepoesters leger in luilekkerland (titel). (...) Jacques Pauwels schreef de geschiedenis van de Canadezen in Vlaanderen. Geen militaire historie, maar het verhaal van jonge mannen uit de nieuwe wereld die het Vlaamse platteland, Antwerpen, Brussel, de cafés en de nachtclubs ontdekken. (...)"
Volledig interview op: www.demorgen.be

- **11-09-2004 - *De Tijd***

Luilekkerland tijdens de hongerwinter (titel). (...) Zestig jaar geleden bevrijdden Canadese troepen een deel van België. Het onthaal van de bevolking was zo gul dat de 'Canucks', die tijdens de hongerwinter van 1944-1945 in Nederland vochten, met hun verlofpasje maar al te graag terug naar ons land kwamen. Op die momenten was het voor de Canadezen 'a lovely war'. (...) In de literatuur is weinig nieuwe informatie naar boven gekomen die relevant is voor mijn onderwerp, zegt Pauwels. Behalve de rol van de Canadezen in de bevrijding, waarover veel is gepubliceerd, belicht Pauwels vooral de visie van de Canadese soldaten op België en de Belgen. De gedichten, commentaren, anekdotes, cartoons en karikaturen boeien minstens evenzeer als de details van de militaire actie. (...) De Canadezen namen het Belgische verzet ernstig en waardeerden de geboden hulp heel sterk. (...)

- **24-09-2004 - *Vrij Maldegem***

Een vlot leesbaar overzicht van de snelle opmars van de Canadezen, de heftige weerstand van de Duitsers te Oostkamp-Moerbrugge, het debacle aan de vaarten te Moerkerke (Molentje) en ten slotte de operatie Switch-back, ingezet aan de oevers van het Leopoldkanaal op 6 oktober 1944. Het boek geeft veel details over de verovering van de polders tussen Maldegem en de Schelde en over de eigenaardige oorlog rond Antwerpen, waar de Tweede Canadese Infanteriedivisie op 16 september 1944 aankwam. - [meer lezen](#)

- **21-09-2004 - *PZC (Provinciale Zeeuwse Courant)***

(...) De Vlaams-Canadese historicus Jacques R. Pauwels verhaalt uitgebreid over de strijd om - wat in militaire kringen - bekend stond als de Breskens Pocket, het tegenwoordige West-Zeeuws-Vlaanderen en de Vlaamse grensstreek noordelijk van het Leopoldkanaal. (...) Pauwels is er in geslaagd om een stuk militaire geschiedenis te koppelen aan een evengroot deel sociale historie. Het boekje, geschreven in een vlotte stijl, is gelardeerd met foto's, tekeningen en kaartjes. Voor Zeeuwse lezers is het gedeelte handelend over de bevrijding van het Scheldefort Zuid wellicht het meest interessante. Pauwels beschrijft, net als Canadese historici voor hem, dat de veldheren van toen de verovering van de zuidelijke Scheldeoever danig onderschat hebben. (...)

- **12-09-2004 - *De Streekkrant / De Zondag***

In september 1944, precies zestig jaar geleden, trokken Canadese troepen België binnen

vanuit Frankrijk om ons te bevrijden van de Duitse nazi's. De Canadezen werden met open armen verwelkomd door de plaatselijke bevolking. Maar wie toen dacht dat de oorlog voorbij was, zat er naast. Achter schijnbaar onbenullige Vlaamse waterlopen zoals het Leopoldskanaal zat immers een tot de tanden bewapende divisie Oostfront-veteranen van de Wehrmacht verschanst. Auteur Jacques Pauwels schetst het verhaal van de relatief moeiteloze verdrijving van de bezetters.

- **03-09-2004 - *Krant van West-Vlaanderen***

Interview met auteur Jacques Pauwels:

"De Canucks zijn daar! (titel). Jacques Pauwels: 'Als historicus boeide het mij al een tijd om te achterhalen hoe de Canadese media in 1944 berichtten over de bevrijding van België door de Canucks - zoals de Canadese soldaten zichzelf graag hoorden noemen. Die berichtgeving was niet massaal en verscheen meestal met een vertraging van enkele dagen in de kranten. (...) Omdat er toen niet zo heel veel verscheen, leek het mij interessant om op zoek te gaan naar zowel persoonlijke getuigenissen als naar vermeldingen in documenten, brieven en regimentsgeschiedenissen over hoe de Canucks het dagelijkse leven in Vlaanderen ervoeren. (...) Over de bevrijding van België bestaat natuurlijk al heel wat literatuur, zodat ik mij wat het militaire aspect betreft tot een algemeen overzicht kon beperken. (...) Tijdens mijn opzoekingen werd snel duidelijk dat de Canadezen bij het binnentrekken van België niet wisten hoe ons land eruitzag en hoe de bevolking hen zou ontvangen. Wel is duidelijk dat de Canucks zich bij ons snel thuis voelden en dat de weken die ze in Vlaanderen doorbrachten, als een van de hoogtepunten van hun oorlogstijd golden. (...)

- **september 2004 - www.politics.be**

(...) Het boek is een heerlijke afspiegeling van de positieve, amusante zijde en de negatieve, onheilspellende zijde. (...) Eindelijk eens een boek over zij die orde op zaken kwamen stellen tijdens een van de meest turbulente periodes voor de Europeanen." Volledige recensie op: www.politics.be/recensies/90-6445-361-6/.

- **september 2004 - *Alert! (Nederlands tijdschrift van de antifascistische aktie)***

In september 1944 trokken Canadezen vanuit Frankrijk op naar Brugge en werden met open armen verwelkomd. Tot het werkelijke einde van de oorlog moest echter nog flink gevochten worden, zoals de 'Scheldeslag' tegen een divisie Oostfrontveteranen van de Duitse Wehrmacht, die tot doel hadden de ontsluiting van de Antwerpse haven tegen te houden. Het tweede thema in het boek is de kennismaking van de jonge Canadezen met België, het bier en de vrouwen. Er staan foto's, tekeningen, kaarten en zelfs soldatenpoëzie van de Canadezen in het boek, waarin ze beschrijven wat ze van België vonden.

- **september 2004 - *De Leeswolf***

(...) Voor zijn bronnen kon de schrijver een beroep doen op officiële archieven en regimentsgeschiedenissen, maar van doorslaggevend belang waren de talloze memoires neergeschreven door schrijfgrage officieren en soldaten. Precies deze vaak humoristische en hoogst individuele reflecties leverden de inspiratie voor de liederen, gedichten, karikaturen en onbevangen commentaren die in dit werk werden opgenomen. De

oorlogswerkelijkheid, doorspekt met leed, liefde en leut, komt weer tot leven op deze pagina's, die een beklijvend sfeerbeeld scheppen van hoe het er eens aan toeging tussen militairen en burgers in die turbulente nazomer van 1944. (...) (Staf Schoeters).

- **01-10-2004 - *Uitpers***

Recensie door Wim de Neuter:

"(...) Een boeiende kroniek over de Canadezen in Vlaanderen, anno 1944. Ons land was voor hen volslagen onbekend terrein. Maar ze voelden er zich snel thuis. De Canadezen hadden ook veel respect voor het verzet in ons land. De Belgische verzetslui bleken voor de Canadese militaire operaties tegen de Wehrmacht van onschatbare waarde. (...) Dit boek is een militaire kroniek, waarin de lezer bijna dag op dag de verdere vijandelijkheden, waarbij de Canadezen betrokken waren, kan volgen: de slag om het Leopoldskanaal, de Scheldeslag, de uitschakeling van de 'Breskens Pocket' (de kustbatterijen van de Duitsers), de aartsmoeilijke bevrijding van Nederland en de hongervinter van 1944-1945 in Nederland, waaraan ook de Canucks niet onsnaptten. (...) Even boeiend is Pauwels als hij het verhaal vertelt van de Canucks, die in België - in volle oorlogstijd - een soort luilekkerland aantreffen. De auteur wijdt hieraan twee van de vier hoofdstukken van zijn boek. (...) Volledig artikel op: www.uitpers.be

- **oktober 2004 - *Vlamingen in de Wereld***

Dit boek is niet enkel een militaire geschiedenis, er wordt ook sociale geschiedenis geschreven. Thema's zoals de meningen van de Canucks over het Belgische bier en hun verhouding met Belgische meisjes komen aan bod. (...)

- **oktober 2004 - *Hermes* (tijdschrift **Leerkrachten geschiedenis**)**

Boekbespreking en interview met auteur Jacques Pauwels:

" (...) De bevrijders werden met open armen verwelkomd, maar in Maldegem, één van de vele kleine Berlijns, 'genoot de vijand de steun van Duitsgezinde burgers' (p.42). Wie toen geloofde dat de oorlog niet lang meer kon duren, zoals Montgomery en de meeste van zijn soldaten, vergiste zich. Achter schijnbaar onbenullige Vlaamse waterlopen zoals het Leopoldskanaal zat immers een tot de tanden bewapende divisie Oostfront-veteranen van de Wehrmacht verschanst. Net als in 14/18 herpakten de verdedigers zich en lokten een loopgravenoorlog uit; alleen, de verdedigers achter de waterlinie waren nu de Duitsers. (...) De strijd tussen deze verbeterde Siegfrieds en de niet veel zachtzinnigere Canucks is één van de twee thema's van dit boek. (...) Pauwels' tweede thema is de kennismaking van de jonge mannen uit de Nieuwe Wereld met de mesen van een landje dat voor hen terra incognita was. Er wordt dus een sociale geschiedenis geschreven. (...)

- **11-11-2004 - *De Eeclonaar***

De Canadese bevrijders beschreven (titel). (...) Er zit uiteraard ook een Meetjeslands hoofdstuk in. (...) De bevrijding van het (Meetjes)land, zo weten we onder meer al van George E. Spitael, was geen 'walk over'. We krijgen in het boek van Jacques Pauwels daarvan de bevestiging. 'Achteraf zou toegegeven worden dat de strijd aan het bescheiden Leopoldskanaal in sommige opzichten heviger was - tenminste wat de Canadezen betreft - dan de gevechten op de beruchte Normandische stranden.' (...) Het Meetjesland wordt in

het boek echter op de eerste plaats gememoreerd als een slagveld. (...)

- **06-11-2004 - *Het Nieuwsblad***

In september 1944 kwamen ze uit Frankrijk ons land binnen en begonnen ze aan een systematische schoonmaakoperatie: de Canadezen! In het begin hadden ze het relatief makkelijk, naarmate de tijd vorderde ging het moeizamer en voor ze het wisten, kregen de Canadezen met heftig Duits verzet te maken. Jacques Pauwels beschrijft de Canadese vorderingen chronologisch. Boeiend om te volgen, vooral ook door de talrijke tot de verbeelding sprekende foto's. Verdienstelijk is ook de aandacht die Pauwels schenkt aan de mens achter de Canadese soldaat.

- **november 2004 - *Plus 3 Magazine***

Dit boek is niet alleen een militaire geschiedenis. Een van de belangrijkste thema's (...) is de kennismaking van de jonge mannen uit de Nieuwe Wereld met de mensen van een landje dat voor hen terra incognita was. (...) De tekst wordt opgefleurd met soms amusante staaltjes van Canadese soldatenpoëzie. (...)

- **maart 2005 - *Vrijbouter***

Toen België in september 1944 bevrijd werd van Duitse troepen was dat in Vlaanderen mee het werk van Canadese troepen. Na de bittere gevechten in Normandië vormde Vlaanderen voor de meesten onder hen een land van melk en honing. Niet alleen omwille van het enthousiaste onthaal maar ook omwille van de klaarblijkelijke overdaad aan producten die nog in het land beschikbaar was. (...) Maar... oorlog blijft een beestenboel. Vooral in het noorden, aan het Leopoldkanaal, en later rond de Antwerpse haven, wordt er hevig gevochten. Daarbij sneuvelen meer dan 1.000 Canadese soldaten. (...) Ondanks hun populariteit onder de bevolking stonden de Canucks niet bekend om hun fijnzinnigheid. Zij waren in de wolven over onze steden Antwerpen, Gent, Brussel, die ze omschreven als 'de mooiste ter wereld'. En ook het vrouwelijk schoon kon op heel wat waardering rekenen. (...) Méér dan 600 oorlogsbruiden en 130 verse baby's volgen soldaatlief naar Canada. (...) Een boek dat toch wel meer is dan louter een stukje oorlogsgeschiedenis.

Dit boek kwam ook ter sprake in volgende radio- en/of tv-programma's

- 05-09-2004 - VRT-Radio 1-Het Salon: Kurt Van Eeghem - "Een uiterst boeiend boek" - interviewde Jacques Pauwels en 3 getuigen...
-
- 02-09-2004 - WTV en Focus TV: Tom Christiaens interviewde Jacques Pauwels in Moerbrugge